

Крепак А.С.

Киевский национальный торгово-экономический университет

МОДЕЛЬ УПРАВЛЕНИЯ НАРУЖНОЙ РЕКЛАМОЙ ПРЕДПРИЯТИЙ ТОРГОВЛИ

Аннотация

В статье предложено авторское определение понятия «управление наружной рекламой». Представлена функциональная модель эффективного управления наружной рекламой торговых предприятий, которая предполагает допустимую вариативность решений, обоснование которых обеспечивается предложенными расчетными показателями. Одними из базовых структурных компонентов, лежащих в основе конструирования модели – определенные автором функциональные принципы управления наружной рекламой предприятий торговли.

Ключевые слова: управление наружной рекламой, торговое предприятие, функциональные принципы управления, функции управления, этапы управления наружной рекламой, модель управления.

Крепак А.С.

Kyiv National University of Trade and Economics

MANAGEMENT MODEL OF TRADE ENTERPRISES OUTDOOR ADVERTISING

Summary

In the article proposed the author's definition of «management of outdoor advertising». The functional efficient management model of outdoor advertising, which presupposes valid variance decisions, which rationales by the proposed calculation parameters are presents. One of the basic structural components underlying the model design is defined by the functional principles of trade enterprises outdoor advertising management.

Keywords: management of outdoor advertising, trade enterprises, functional principles of management, management functions, outdoor advertising management steps, management model.

УДК 330.1

СИСТЕМА ПОКАЗНИКІВ, ЩО ХАРАКТЕРИЗУЮТЬ РУХ ГРОШОВИХ КОШТІВ

Кучер О.В., Сахно А.А.

Вінницький фінансово-економічний університет

У статті досліджено основні показники, що характеризують рух грошових коштів на підприємстві. Аналіз руху грошових коштів здійснюється для оцінки спроможності підприємства заробляти грошові кошти в розмірі і в строки, необхідні для здійснення запланованих витрат. Аналізу руху грошових коштів з допомогою системи показників – оцінка спроможності підприємства заробляти грошові кошти в розмірі і в строки, необхідні для здійснення запланованих витрат.

Ключові слова: грошові кошти, рух, система, показники, аналіз, підприємство.

Постановка проблеми. Однією з основних умов стабільного фінансового стану підприємства є надходження грошових коштів, що забезпечує покриття його поточних зобов'язань. Відповідно, відсутність такого мінімально необхідного запасу грошових коштів свідчить про фінансові труднощі підприємства. В той же час надмірна величина грошових коштів свідчить про те, що реально підприємство несе збитки, пов'язані з інфляцією і знеціненням грошей. Тому для будь-якого підприємства дуже важливим є аналіз наявності грошових коштів та їхнього руху.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. В останнє десятиліття дана проблеми знаходять відображення в роботах вітчизняних та зарубіжних економістів: Л. А. Бернстайн, Ю. Брігхем, Дж. К. Ван Хорн, Б. Коласс, Б. Райан, Ж. Ришар, Д. Стоун, Д.Г. Сігле, К. Хітчинг, Е. Хелферт, В. Г. Артеменко, І. Т. Балабанова, В. В. Бочарова, А.І. Ковальова, В. В. Ковальова, М. Н. Крейнина, Н. А. Нікіфорова, В. П. Привалова, Т.Б. Рубін штейн, Є. С. Стоянова, Т. В. Теплова, А. Д. Шеремета та інших авторів. Однак комплексні публікації, присвячені дослідженню лише проблеми аналізу потоків, практично відсутні.

Виділення не вирішених раніше проблем. Аналіз теоретичних засад управління грошовими потоками та основних шляхів їх покращення у ринкових умовах господарювання.

Мета статті. Вивчення системи показників, що характеризують грошові потоки підприємства та визначення напрямків їх вдосконалення.

Виклад основного матеріалу. Необхідність проведення аналізу грошових потоків полягає в обмеженості грошових ресурсів на акціонерному товаристві, нестійкому фінансовому стані, ризику втрати платоспроможності, а також в підвищенні рівня ефективності управління грошовими потоками та ін.

Використовують прямий і непрямий методи оцінки руху грошових коштів. Прямий метод ґрунтується на русі грошових коштів по рахунках акціонерного товариства. Він відображає весь обсяг надходження і витрачання коштів за окремими видами господарської діяльності і по акціонерному товаристві в цілому [7].

Непрямий метод побудований на корегуванні чистого прибутку з врахуванням змін в активах та пасивах балансу, пов'язаний із використанням грошових коштів. Прямий і непрямий методи розрахунку величини грошового потоку використовуються як для цілей оперативного управління, так і для з'ясування тенденцій розвитку акціонерного товариства. В оперативному управлінні прямий метод може використовуватися для контролю за процесом формування прибутку і висновків щодо достатності коштів для платежів за поточними зобов'язаннями.

Недоліком цього методу є те, що він не розкриває взаємозв'язку отриманого фінансового результату і змін абсолютної величини грошових коштів. Перевагами непрямого методу розрахунку грошового потоку при використанні в оперативному управлінні є те, що він дозволяє визначити відповідність між фінансовим результатом і власними оборотними коштами.

За ознаками часу аналіз грошових потоків поділяється на ретроспективний та перспективний.

Ретроспективний аналіз здійснюють після завершення господарських операцій. Він дозволяє вивчити тенденції розвитку грошових потоків, здійснювати контроль за виконанням планів, оцінювати реальний стан грошових потоків та виявляти диспропорції. Ретроспективний аналіз поділяють на оперативний і підсумковий. Оперативний аналіз проводять одразу після господарської операції або через короткі проміжки часу (змінa, доба, декада). Підсумковий аналіз проводять вивчаючи результати роботи за звітний період (місяць, квартал, рік) [1, с. 592].

Перспективний аналіз грошових потоків проводять до здійснення господарських операцій. Він необхідний для обґрунтування господарських планів і прогнозів. Перспективний аналіз поділяється на короткостроковий і довгостроковий (стратегічний). Короткостроковий охоплює період до 1 року, а довгостроковий більше як рік.

Аналіз руху коштів починається з визначення суми коштів, одержаних у результаті операційної діяльності підприємства (розділ 1 форми 3). Для визначення чистого руху грошових коштів від операційної діяльності необхідно від суми грошових коштів від операційної діяльності (рядок 120 ф.3) відняти сплачені відсотки та сплачений податок на прибуток (рядки 130 і 140 ф. 3). Ця сума відображається у рядку 150 ф. 3 і визначає «Чистий рух коштів до надзвичайних подій». У цій статті відображають відповідні надходження або витрати коштів до надзвичайних подій, за відрахуванням оплачених відсотків та податків на прибуток. Стаття «Рух коштів від надзвичайних подій» ф. 3 відображає надходження і витрати грошових коштів, які пов'язані з надзвичайними подіями в процесі операційної діяльності [5].

Наступним етапом аналізу є визначення і аналіз руху коштів від інвестиційної діяльності. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності визначається на основі аналізу змін у статтях розділу балансу «Необоротні активи» та в статті «Поточні фінансові інвестиції». Результати такого аналізу відображаються на відповідних статтях 2-го розділу «Звіту про рух грошових коштів».

Наступним етапом аналізу «Звіту про рух грошових коштів» є визначення руху коштів внаслідок фінансової діяльності, тобто аналізу 3 розділу звіту. Для цього необхідно проаналізувати зміни у статтях балансу розділу «Власний капітал» та статтях, пов'язаних із фінансовою діяльністю, наведених у 2 розділі балансу «Забезпечення наступних витрат і платежів», 3 розділ «Довгострокові зобов'язання», розділі 4 «Поточні зобов'язання».

Якість грошового обороту підприємства визначається не лише складом грошових потоків, але й показниками ритмічності, синхронності надходження, витрачання та ефективності грошових потоків. Такими показниками є [2, с. 328]:

- синхронність надходження та витрат грошових потоків – показує відповідність у часі та за обсягами надходження та витрат грошових потоків підприємства. Значення показника повинно наближатися до нуля, що є свідченням узгодженості вхідних та вихідних потоків за обсягами, часом :

$$\sqrt{\frac{\sum_{i=1}^n (H_n - B_n)^2}{n}} \quad (1.1)$$

де H_n – надходження грошових коштів;

B_n – витрати грошових коштів;

n – кількість днів у періоді.

- рівномірність надходження грошових коштів – показує, як вхідний грошовий потік розподіляється у часі протягом звітного періоду та як одноденний грошовий потік відрізняється від середньоденного. Значення показника повинно наближатися до нуля, що є ознакою рівномірності надходжень грошових коштів:

$$\sqrt{\frac{\sum_{i=1}^n (\bar{H} - H_n)^2}{n}} \quad (1.2)$$

де \bar{H} – середній розмір надходження грошових коштів.

- рівномірність витрат грошових коштів – показує, як вихідний грошовий потік розподіляється у часі протягом звітного періоду та як одноденний грошовий потік відрізняється від середньоденного. Значення показника повинно наближатися до нуля, що є ознакою рівномірності витрачання грошових коштів

$$\sqrt{\frac{\sum_{i=1}^n (\bar{B} - B_n)^2}{n}} \quad (1.3)$$

де \bar{B} – середній розмір витрат грошових коштів.

- коефіцієнт синхронності надходження та витрат грошових коштів – показує, яку частку становить середнє відхилення між вхідним та вихідним грошовими потоками у загальному вихідному грошовому потоці. Значення показника повинно наближатися до нуля [4, с. 535]:

$$\sqrt{\frac{\sum_{i=1}^n (H_n - B_n)^2}{n}} : \bar{H} \quad (1.4)$$

- коефіцієнт рівномірності надходження грошових коштів – показує частку середнього відхилення вхідного грошового потоку від його середнього значення у обсязі вхідного грошового потоку. Значення показника повинно наближатися до нуля:

$$\sqrt{\frac{\sum_{i=1}^n (\bar{H} - H_n)^2}{n}} : \bar{H} \quad (1.5)$$

- коефіцієнт рівномірності використання грошових коштів – показує частку середнього відхилення вихідного грошового потоку від його середнього значення у обсязі вихідного грошового потоку. Значення показника повинне наближатися до нуля:

$$\sqrt{\frac{\sum_{i=1}^n (\bar{B} - B_n)^2}{n}} : \bar{B} \quad (1.6)$$

Одним із найважливіших показників, що визначають достатність створеного підприємством чистого грошового потоку з урахуванням фінансованих потреб, є коефіцієнт достатності чистого грошового потоку, який розраховується за наступною формулою [6, с. 238]:

$$K_{дчп} = \frac{ЧП}{ПК + \Delta\Delta + Д} \quad (1.7)$$

де ЧП – сума чистого грошового потоку підприємства за аналізований період, тис. грн;

ПК – сума погашення довго- і короткострокових кредитів, тис. грн;

$\Delta\Delta$ – приріст виробничих запасів, тис. грн.;

Д – сума виплачених дивідендів, тис. грн.

Для оцінки синхронності формування позитивного і від'ємного грошових потоків в розрізі окремих інтервалів звітного періоду розраховується рівень ліквідності грошового потоку підприємства по такій формулі:

$$KL_{гп} = \frac{ПГП - (ГА_k - ГА_n)}{НГП} \quad (1.8)$$

де ПГП – позитивний грошовий потік (надходження грошових коштів);

ГА_к, ГА_п – грошові активи підприємства відповідно на кінець і початок періоду;

НГП – негативний грошовий потік (видатки грошових коштів).

Узагальнюючим показником ефективності грошових потоків підприємства є коефіцієнт ефективності грошового потоку, який розраховується наступним чином:

$$KE_{гп} = \frac{ЧП}{НГП} \quad (1.9)$$

Ці коефіцієнти на відміну від коефіцієнтів статистичного характеру дають динамічну картину того, які ресурси підприємство може мобілізувати

для виконання своїх зобов'язань [10, с. 439].

Висновки та пропозиції. У процесі аналізу руху грошових коштів доцільно окрім дослідження абсолютних показників грошових потоків розраховувати відносні, до яких можна віднести: синхронність надходження та витрат грошових потоків, рівномірність надходження грошових коштів, рівномірність витрат грошових коштів, коефіцієнт рівномірності надходження грошових коштів, коефіцієнт достатності чистого грошового потоку та інші.

Ці коефіцієнти на відміну від коефіцієнтів статистичного характеру дають динамічну картину того, які ресурси акціонерне товариство може мобілізувати для виконання своїх зобов'язань.

Значимо, коефіцієнти розраховані з урахуванням чистого грошового потоку, також свідчать про низькі показники платоспроможності та недостатності грошових коштів для покриття як, заборгованості юридичним та фізичним особам, так і загальної суми боргу.

Існує велика кількість показників, які дозволяють оцінити якісні і кількісні характеристики грошових потоків на акціонерному товаристві та оптимізувати їх.

Список літератури:

1. Білик, М.Д. Фінансовий аналіз [Текст] : навчальний посібник. – 2-ге вид., без змін/ М.Д. Білик, О.В. Павловська, Н.М. Притуляк, Н.Ю. Невмержицька – К. : КНЕУ, 2007. – 592с. – ISBN 966-574-799-1.
2. Гончаров, А. Б. Фінансовий менеджмент [Текст] : навчальний посібник для самостійного вивчення дисципліни. / А. Б. Гончаров – Х. : Видавничий дім «ИЖЕК», 2004. – 328 с.– ISBN 966-346-416-9.
3. Звіт про рух грошових коштів [Електронний ресурс] : Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 4. – Режим доступу : <http://proaudit.com.ua/buh/standart/psbo4.html>. – 17.11.2009. – Назва з екрану.
4. Поддєрьогін, А. М. Фінансовий менеджмент [Текст] : підручник. / А. М. Поддєрьогін – К. : КНЕУ, 2005. – 535 с. – ISBN 966-364-075-8.
5. Рогов, Г. К. Фінанси підприємства [Текст] : навчальний посібник. / Г. К. Рогов – Миколаїв: УДМТУ, 2004. – 148 с. – ISBN 966-7952-15-0.
6. Рясних, Є.Г. Основи фінансового менеджменту [Текст] : навчальний посібник. / Є.Г. Рясних. – К.: Скарби, 2003. – 238 с. – ISBN 5-7707-0899-
7. Салига, С. Я. Фінансовий менеджмент [Текст] : навчальний посібник. / С. Я. Салига, Н. В. Дацій – К. : Центр навчальної літератури, 2006. – 439 с.– ISBN 966-364-153-3.
8. Слав'юк, Р. А. Фінанси підприємств [Текст] : навчальний посібник. / Р. А. Слав'юк – К. : ЦУЛ, 2002. – 460 с. – ISBN 966-8019-00-8
9. Терещенко, О. О. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання [Текст]: навчальний посібник. / О. О. Терещенко – К.: КНЕУ, 2003. – 554 с. – ISBN 966-574-006-7.
10. Шелудько, В. М. Фінансовий менеджмент [Текст] : підручник. / В. М. Шелудько – К. : Знання, 2006. – 439 с. – ISBN 966-95655-0-2.

Кучер О.В., Сахно А.А.

Винницький фінансово-економічний університет

СИСТЕМА ПОКАЗАТЕЛЕЙ, ХАРАКТЕРИЗУЮЩИХ ДВИЖЕНИЕ ДЕНЕЖНЫХ СРЕДСТВ

Аннотация

В статье исследованы основные показатели, характеризующие движение денежных средств на предприятии. Анализ движения денежных средств осуществляется для оценки способности предприятия зарабатывать денежные средства в размере и в сроки, необходимые для осуществления запланированных расходов. Анализа движения денежных средств с помощью системы показателей – оценка способности предприятия зарабатывать денежные средства в размере и в сроки, необходимые для осуществления запланированных расходов.

Ключевые слова: денежные средства, движение, система, показатели, анализ, предприятие.

Kucher O.V., Sahno A.A.

Vinnitsa Finance-University of Economics

THE SYSTEM OF INDICATORS CHARACTERIZING CASH FLOW

Summary

This article explores the main indicators characterizing the cash flows of the enterprise. Analysis of cash flows is carried out for assessing the ability of the company to earn cash in the amount and within the time required for the implementation of the planned expenditure. Analysis of cash flows using the Scorecard – assessing the ability of the company to earn cash in the amount and within the time required for the implementation of the planned expenditure.

Keywords: money, movement, system, performance, analysis, enterprise.

УДК 330.341.1:658.114.44

КОРПОРАТИВНІ СХЕМИ ВЕНЧУРНОГО ФІНАНСУВАННЯ ПРОЕКТІВ

Литвин І.В.

Національний університет «Львівська політехніка»

Досліджено теоретичні аспекти корпоративного венчурингу. Вивчено форми організування корпоративних венчурів та венчурних фондів. Охарактеризовано діяльність найуспішніших корпоративних інвесторів, що діють на світовому ринку венчурного капіталу, за галузевим, географічним спрямуванням та використовуваними інвестиційними стратегіями. **Ключові слова:** схеми венчурного інвестування, корпоративний венчуринг, корпоративні венчурні стратегії, стартапи, венчурні фонди.

Постановка проблеми. Венчурний бізнес сприяє розвитку нових інноваційних технологій, дозволяє тим самим підвищувати економічний рівень розвитку регіонів завдяки активізації підприємницької діяльності, збільшенню робочих місць та виробленню регіонального доданого продукту. В умовах негативного та несприятливого впливу макроекономічних чинників на розвиток підприємницької діяльності в Україні, коли молоді інноваційно-технологічні фірми не можуть отримувати весь спектр необхідних для їх активного розвитку фінансових ресурсів та підтримки з боку органів місцевої і центральної влади, відсутність в регіонах ефективно діючої венчурної та інноваційної інфраструктури одним із шляхів підтримки інноваційного підприємництва в нашій країні є використання корпоративних схем венчурного фінансування проектів.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Огляд джерел літератури показав, що за історію розвитку венчурного бізнесу поширеними є різні схеми венчурного фінансування проектів: класичні, внутрішні, зовнішні [1, с. 81]. Особливості утворення класичних венчурних організацій ретельно описані у [1, с. 75-161]. Внутрішня схема венчурного фінансування передбачає створення в структурі корпорації різних форм інноваційних організацій та інвестиційних компаній для їх фінансування: венчурних підрозділів, груп; відносно незалежних організацій типу «спін-аут» та «спін-офф»; дочірніх інвестиційних компаній – венчурних фондів. Для забезпечення внутрішньої схеми венчурного фінансування проектів крупний бізнес може створювати у своїй групі кептивні або семікептивні венчурні фонди [1, с. 44]. Вивчення джерел літератури показало, що корпоративні венчурні фонди досить активно співпрацюють з провідними університетами та науковими інститутами [2]. Крім вищезазначених форм компанії можуть застосовувати гібридні або зовнішні схеми підтримки інновацій, що передбачають дольову участь материнської компанії у різних інноваційних проектах, виступаючи у якості співінвестора незалежних венчурних фондів [1, с. 241-252].

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Причини низької активності та розвитку вітчизняного венчурного корпоративного венчурингу криються у недостатній зацікавленості вітчизняних компаній, корпорацій для втілення таких схем впровадження інновацій, відсутності достатнього досвіду та юридичного забезпечення умов створення фондів на території України. Інноваційний розвиток багато компаній ставлять на другий план, що зумовлене зокрема недостатньою конкурентною боротьбою між компаніями за споживача. Недостатнє науково-теоретичне вивчення проблем застосування корпоративних механізмів підтримки інновацій у вітчизняній літературі зумовлене багато в чому нерозвиненістю схем венчурного фінансування українських інноваційних проектів [1-6]. Ось чому, актуальним залишається вивчення та втілення кращого світового досвіду корпоративного венчурного фінансування проектів на вітчизняних підприємствах.

Цілі статті. З огляду на актуальність вивчення механізмів підтримки інноваційної діяльності шляхом застосування корпоративних схем венчурного інвестування проектів, а також зважаючи на недостає наукове вивчення даної проблеми, цілями статті є: дослідження теоретичних аспектів внутрішнього венчурного підприємництва або корпоративного венчурингу; вивчення форм організування корпоративних венчурів та венчурних фондів; огляд історії створення та діяльності найуспішніших корпоративних венчурних фондів, що діють на світовому ринку венчурного капіталу; аналізування портфелів проектів відомих корпоративних венчурних фондів за галузевим та географічним спрямуванням; дослідження стану розвитку корпоративного ринку венчурного капіталу та діяльності міжнародних венчурних фондів в Україні.

Виклад основного матеріалу дослідження. Потужні транснаціональні компанії з метою розвитку існуючого бізнесу, пошуку перспективних напрямів своєї діяльності витрачають значні кошти на інновації, на НДДКР (табл. 1).